

פוליטיקה וסביבה

קורס תשתיית בשנת הלימודים תשע"ח

דן תמייר

יום ב', 16:00 – 18:00

מה הם הקשרים בין החלטות ממשלה לעצם הנוף סביבנו? מהם הגורמים הסביבתיים המשפיעים על מבנה החברה והממשל? כיצד משפיעות החלטות פוליטיות על חלוקת משאבי והשימוש בהם וכיצד משפיעה זמינות משאבי על קבלת החלטות פוליטיות? מה הקשר בין ריבוד חברותי לבין נזקים סביבתיים? כיצד קשורה הפסיכולוגיה האנושית לשינוי אקלים ומה הקשר בין אמונות דתיות לשימוש במשאבי הטבע?

קורס זה יתחלק לשני חלקים. במהלך סמסטר א' נבחן את המשולש חברת – כלכלה – סביבה דרך תאוריות שונות ומודלים שונים המנסים לברר ולהסביר תהליכי פוליטיים-סביבתיים. בסמסטר ב' נשתמש במרקרי מבחן היסטוריים ובני זמני לשם בדיקת המודלים והתאוריות ורכישת מיזמנות בהבוננות סביבתית בתופעות פוליטיות.

הרכב הציון בקורס

נכחות (10%):

הקורס יתקיים בהשתתפות פעילה של התלמידים בו. חלק מן הקורס יהיה דיאונים (ואיה גם ויכוחים) בכתה.

דו"חות קריאה שבועיים (40%):

בכל שבוע יוגש דו"ח קצר על חומר הקריאה של השיעור השבועי. את הדו"ח יש להגיש עד 24 שעות לפני המפגש השבועי.

ցגת מאמרם בכתה (20%):

בסמסטר א' יציג כל משתתף לפחות מאמר מתוד אחד וינתח אותו. בסמסטר ב' יציג כל משתתף מקרה מבחן וינתח אותו.

עבודה מסכמת (30%):

תכלול ניתוח של מקרה מבחן סמסטר ב' באמצעות השיטות והמודלים שנלמדו במהלך סמסטר א'.

ביבליוגרפיה בסיסית

מקראות

C. L. Harper (2008) *Environment and Society: Human perspectives on environmental issues* 4th ed. Pearson Prentice Hall.

Gustave Speth & Peter Haas (2006) *Global Environmental Governance : Foundations of Contemporary Environmental Studies*, Washhington: Island Press.

ספרי

- Donella Meadows et al. (1972) *Limits to Growth* New York: Universe Books
- Tainter Joseph A. (1988) *The Collapse of Complex Societies* Cambridge: Cambridge University Press
- Alon Tal (2002) *Pollution in a Promised Land: An Environmental History of Israel* University of California Press
- Kunstler, James Howard (2005) *Surviving the Converging Catastrophes of the Twenty-First Century*. London: Atlantic Books.
- Shiva, Vandana (2008) *Soil Not Oil: Environmental Justice in a Time of Climate Crisis*. Cambridge, Massachusetts: South End Press.
- Nixon, Rob (2011) *Slow Violence and the Environmentalism of the Poor*. Cambridge: Harvard University Press.
- Franciscus I (2015) *Laudato Si' – Encyclical Letter On Care for Our Common Home*, 24.5.2015
- Princen, Thomas, Jack Manno and Pamela Martin (eds.) (2015) *Ending the Fossil Fuel Era*. Cambridge: MIT Press.

מאמרים

- White, Lynn (1966) "The Historical Roots of Our Ecological Crisis" *Science* 155: 1203 – 1207.
- G. Hardin (1968) "The Tragedy of the Commons", *Science*
- Galtung, Johan, (1969) "Violence, Peace and Peace Research", *Journal of Peace Research* vol. 6, no. 3, pp. 167-191
- Georgescu-Roegen, N. (1977) "The steady-state and ecological salvation: a thermodynamic analysis", *BioScience* 27, pp. 266–271.
- Costanza, Robert (1989) What is Ecological Economics? *Ecological Economics* 1, pp. 1-7.
- Crutzen, Paul & Eugene Stoermer (2000) "The Anthropocene" *Global Change Newsletter* 41: 17 – 18.
- Roberts, J. Timmons (2001) Global Inequality and Climate Change, *Society and*

Natural Resources 14: pp. 501-509.

Michael Maniates (2001) Individualization: Plant a Tree, Buy a Bike, Save the World?
Global Environmental Politics Volume 1, Issue 3, pp. 31-52.

T. Dietz, E. Ostrom and P. Stern (2003) "The Struggle to Govern the Commons",
Science

W. Adams, D. Brockington, J. Dyson and B. Vira. (2003) "Managing Tragedies:
Understanding Conflict over Common Pool Resources", *Science*

Shellenberger, Michael and Ted Nordhaus, (2004) „The Death of Environmentalism:
Global Warming Politics in a Post-Environmental World". www.breakthrough.org

Orr, David (2005). "Death and Resurrection: The Future of Environmentalism",
Conservation Biology, Vol. 19, No. 4, pp. 992-995.

S. Swirsky and Y. Hasson (2006) "Invisible Citizens: Israel government policy toward
the Negev Bedouin". Adva Center, www.adva.org/UPLOADED/NegevEnglishFull.pdf

I. Meallem and Y. Garb (2006) "The exposure of Bedouin women to waste related
hazards", *Women and Environments*

Kathryn Harrison & Lisa McIntosh Sundstrom (2007) The Comparative Politics of
Climate Change *Global Environmental Politics* Volume 7, Issue 4, pp. 1-18.

I. Lorenzoni, S. Nicholson-Cole and L. Whitmarsh (2007) "Barriers perceived to
engaging with climate change among the UK public and their policy implications".
Global Environmental Change 17

Wapner, Paul (2008) "The Importance of Critical Environmental Studies in the New
Environmentalism" *Global Environmental Politics* 8: 6 – 13.

United Nations Environment Program (2009), *From conflict to peacebuilding: The role
of natural resources and the environment*, February 2009

D. Shome and S. Marx (2009) "The psychology of climate change communication"
http://cred.columbia.edu/guide/pdfs/CREDguide_full-res.pdf

Dauvergne, Peter (2010) "The Problem of Consumption" *Global Environmental
Politics* 10: 1 – 10.

Mouhot, Jean-Francois (2011) Past Connections and Present Similarities in Slave
Ownership and Fossil Fuel Usage, *Climatic Change*.

Tainter Joseph A. (2011) Resources and Cultural Complexity: Implications for
Sustainability, *Critical Reviews in Plant Sciences*, 30: 24-34

Pearson, Chris (2011) Researching Militarized Landscapes: A Literature Review on

War and the Militarization of the Environment, *Landscape Research* 37, pp. 115-133.

Marc A. Delucchi and Mark Z. Jacobson (2011 a) „Providing all global energy with wind, water, and solar power, Part I: Technologies, energy resources, quantities and areas of infrastructure, and materials“, *Energy Policy* 39: 1154–1169.

Marc A. Delucchi and Mark Z. Jacobson, (2011 b) „Providing all global energy with wind, water and solar power ,Part II: Reliability, system and transmission costs, and policies“, *Energy Policy* 39: 1170–1190.

Ken Conca & Jennifer Wallace (2012) Environment and peacebuilding in war-torn societies: Lessons from the UN Environment Programme's experience with post-conflict assessment, in *Assessing and Restoring Natural Resources in Post-Conflict Peacebuilding*, London: Earthscan.

Sternberg, Troy (2012) Chinese drought, bread and the Arab Spring, *Applied Geography* 34, pp. 519-524.

Butzer, Karl W. (2012), „Collapse, environment, and society“, *PNAS* 109, No. 10, pp. 3632-3639

Bernauer T, Böhmelt T, Koubi V (2012) “Environmental changes and violent conflict” *Environmental Research Letters* 7 pp. 1-8.

Gleditsch NP (2012) “Whither the weather? Climate change and conflict” *Journal of Peace Research* 49. pp. 3–9.

Werrell CE, Femia F (2013) *The Arab Spring and Climate Change: A Climate and Security Correlations Series*. Center for American Progress.

Fariborz Zelli & Harro van Asselt (2013) The Institutional Fragmentation of Global Environmental Governance: Causes, Consequences, and Responses *Global Environmental Politics* Volume 13, Issue 3, pp. 1-13.

Princen, Thomas (2014) The Politics of Urgent Transition, in Wolinsky (ed.), *Civic Society and Climate*

Hsiang SM, Burke M (2014) Climate, conflict, and social stability: what does the evidence say? *Climate Change* 123. pp. 39–55.

Buhaug, H., J. Nordkvelle, T. Bernauer, T. Böhmelt et al. (2014) “One effect to rule them all? A comment on climate and conflict”, *Climatic Change* 127, pp. 391–397.

De Châtel, Francesca (2014). The Role of Drought and Climate Change in the Syrian Uprising: Untangling the Triggers of the Revolution, *Middle Eastern Studies* 50:4, pp. 521-535.

Lövbrand, Eva, Silke Beck, Jason Chilvers, Tim Forsyth, Johan Hedrén, Mike Hulme, Rolf Lidskog, Eleftheria Vasileiadou (2015) "Who speaks for the future of Earth? How critical social science can extend the conversation on the Anthropocene" *Global Environmental Change* 32: 211-218.

Zahrnt and Seidl (2015), "Social Welfare Politics Cannot Ignore Growthmania", GAIA 24, 232 – 235.

Radoslav Dimitrov (2016) The Paris Agreement on Climate Change: Behind Closed Doors *Global Environmental Politics* Volume 16, Issue 3, pp. 1-11.

Teresa Kramarz & Susan Park (2016) Accountability in Global Environmental Governance: A Meaningful Tool for Action? *Global Environmental Politics* Volume 16, Issue 3, pp. 1-21.